

добро је позната у теологији и библистици. Јероним је примећивао: "Чини ми се да једна иста планина носи два имена, час Синај, час Хорив" [40, стр. 129]. И. Помјаловски: "Има у Старом завету доста места где се он (Хорив - А.Ф.) идентификује са Синајем" [40, стр. 326]. Могући превод термина: гора Сион - то је "стубна гора", "гора стуба" [10]. Библијски описи једнозначно указују на планину Сион-Синај-Хорив као на вулкан (в. даље). Тада термин "стубна гора" добија јасан смисао: мисли се на димни стуб (грч. "ставрос") над вулканом. Ево примера.

"А Громовник¹⁷ рече Мојсију: ево ја ћу доћи к теби у густом облаку... ...јер ће у трећи дан сићи Громовник на гору Синајску... Кад рог затруби отежући, онда нека пођу (људи. - А.Ф.) на гору. ...А трећи дан кад би у јутру, громови загрмјеше и муње засијеваše, и поста густ облак на гори, и затруби труба веома јако... А гора се Синајска сва димљаше, јер сиће на њу Громовник у огњу; и дим се из ње подизаше као дим из пећи, и сва се гора тресијаше веома. И труба све јаче трубљаше, и Мојсије говораше а Бог му одговараше гласом." (2Мој. (Излазак), 19:9-19). "И вас народ видје гром и муњу и трубу где труби и гору где се дими... а Мојсије приступи к мраку у којем бјеше Бог." (2Мој. (Излазак), 20:18-21). "Кад приступисте и стајасте под гором, а гора огњем гораше до самога неба и бјеше на њој тама и облак и мрак; И проговори Громовник (идентификован, вероватно, у очима верника са самим вулканом. - А.Ф.) к вама испред огња; глас од ријечи чусте, али осим гласа лика не видјесте" (5Мој. (Закони поновљени), 4:11-12)¹⁸.

Појава бога само у облику огња, дима и трубног гласа вероватно је и родила идеју забране идола и јавних приказивања бога. Страдање градова Содоме и Гоморе већ одавно се разматра у историји као погибија у резултату вулканске ерупције: "Тада пусти Громовник на Содом и на Гомор од Громовника с неба дажд од сумпора и огња... а то се дизаше дим од земље као дим из пећи" (1Мој. (Постање), 19: 24, 28). Обратимо се чувеном Плачу Јеремијином, у коме је убедљиво описано страдање Јерусалима. Традиционална историја сматра да овај текст прича о нападу Месопотамаца на Јерусалим. Међутим, цео "Плач" је састављен од фрагмената следећег карактера: "Громовник потр немилице све станове... и распали се на Јакова као огањ пламени, који пруждире све око себе" (Пл. Јер., 2:2-3). "Ја сам човјек који видјех муку од прута гњева његова. Одведе ме (бог - А.Ф.) и оправи ме у таму а не на видјело... потр кости моје... Загради путове моје тесанијем каменом, и преврати стазе моје... Поломи ми зube камењем, ували ме у пепео... Обастро си се гњевом, и гониш нас, убијаш и не жалиш. Обастро си се облаком да не продре молитва. ...камење је од светиње разметнуто... И кар који допаде кћери народа мојега већи је од пропасти која допаде Содому... А сада им је лице (оних који су се спасли - А.Ф.) прње од угља... Наврши Громовник гњев свој, изли жестоки гњев свој, и распали огањ на Сиону, који му пруждије темеље (тј. подножје

¹⁷ Термин "Громовник" уместо "Господ" користимо следећи [10], где је истражено питање превода одговарајућег библијског термина.

¹⁸ сви библијски цитати су дати по Даничићевом преводу, са изменама које је унео Фоменко - прим. прев.